

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра соціології та соціальної роботи

ДЖУГАН РУСЛАНА ІВАНІВНА

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Методичні рекомендації до курсу

УДК 316.6 (076) авт.зн. С69
Д 42

Джуган Р.І. Соціальна психологія: методичні рекомендації до курсу.
Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 45 с.

Методичні рекомендації містять програму дисципліни, плани лекцій та практичних занять, питання для самостійної та індивідуальної роботи студентів, тестові питання для контролю знань та список рекомендованої літератури. Призначено для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю «Соціологія».

Автори:

Джуган Р.І., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ».

Рецензенти:

Яцина О.Ф., доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «УжНУ».

Маргітич М.В., практичний психолог, гештальт-терапевт, тренер перших ступенів гештальт-терапії КГПП.

*Рекомендовано до друку
засіданням кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № 1 від 31.08.2022 р.)
методичною комісією факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №1 від 01.09.2022 р.)*

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис навчальної дисципліни	5
Мета та завдання навчальної дисципліни	6
Очікувані результати навчання	8
Структура навчальної дисципліни	10
Програма навчальної дисципліни	13
Методи навчання	16
Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання	17
Самостійна робота студентів	21
Індивідуальна робота студентів	24
Практичні заняття	26
Тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів	32
Питання до іспиту	46
Рекомендована література	51

ВСТУП

Соціальна психологія – це наука про закономірності становлення соціально-психологічної реальності, її структуру, механізми розвитку та функціонування. Соціальна психологія, яка зародилась на межі психології і соціології, є наукою про такі явища суспільства, які не можуть бути дослідженими без допомоги об'єднання цих двох наукових підходів: соціологічного та психологічного, адже соціальні закономірності проявляються через діяльність людей з їх психічними властивостями. Тому будь-яке суспільне явище має свій «психологічний» контекст.

Соціальна психологія включає в себе такі розділи як соціальну психологію особистості, соціально-психологічну характеристику спілкування, соціальну психологію малих груп, соціальну психологію великих груп, соціальну психологію масових рухів, натовпу, прикладну соціальну психологію.

Запропоновані методичні рекомендації спрямовані на формування у студентів необхідної теоретичної бази для виконання функції соціального психолога у соціальній сфері: системі освіти, виробництві, управлінні, в малих і великих групах та ін. Методичні рекомендації мають на меті розширення професійної ерудиції, кругозору, вироблення наукового світогляду, оволодіння глибокими знаннями про закономірності і механізми виникнення, функціонування і прояву соціально-психологічної реальності, що складається в процесі особистісних взаємодій, оволодіння студентами навичками основних методик соціально-психологічних досліджень. Враховуючи орієнтацію освітньо-професійну програми «Соціологія» на підготовку фахівців з соціології шляхом отримання ними знань та навичок комплексного впливу на соціальні ситуації, стан і поведінку соціальних груп та окремих людей в кризових, екстремальних та конфліктних ситуаціях при захисті їх соціальних прав та свобод, вміння аналізувати та оцінювати соціальні явища та конфліктні ситуації, компетентно розробляти заходи оптимального вирішення соціальних проблем, саме засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Соціальна психологія» і є особливістю її вивчення, як обов'язкового компоненту професійної програми.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників денна/заочна	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 165	2-ий	4-ий
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин: для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	4-ий	7-ий
	Лекції:	
	46	14
	Практичні (семінарські):	
	32	8
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	87	143

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчального курсу є підвищення освітнього рівня молодих фахівців з питань соціальної та загальної психології і покращення їх практичної підготовки до розуміння і правильного рішення соціально-психологічних проблем життя і професійної діяльності.

Основні завдання: ознайомлення студентів з основами соціальної психології, досягнення розуміння соціально-психологічної реальності в житті людей, груп, суспільств; знання методологічних основ соціальної психології, її системи і можливості рішення прикладних завдань життя і професійної діяльності; розкриття ролі і психологічних механізмів соціалізації, формування цивілізованої особистості, розвиток соціальних і соціально-психологічних властивостей і особистих можливостей самоактуалізації і самореалізації в онтогенезі; розуміння психології групи і її вплив на поведінку її членів, рівень соціально-психологічного розвитку груп, особливості колективу та способи участі індивіда в житті і діяльності групи; навчити студентів способам побудови позитивних взаємовідносин, спілкування і взаємодії в групі, профілактика конфліктів, участь у створенні сприятливого соціально-психологічного клімату; ознайомити з соціально-психологічною диференціацією суспільства, діючими у ньому великими спільнотами, їх особливостями; ознайомити з психологією суспільства, її структурою, із соціальними змінами які відбуваються у суспільстві, їх соціально-психологічними корелятами, можливостями усвідомленого вибору громадянської позиції і у житті своєї держави.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) **загальних** компетентностей:

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗК01);
- здатність працювати в команді (ЗК03);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04);

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК6);
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК7);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК8);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК10).

2) спеціальних фахових компетентностей:

- здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК3);
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК6);
- здатність використовувати інтернет – ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності(СК8);
- Здатність до вироблення та застосування комунікативних стратегій в рамках міжособистісної взаємодії, управлінської діяльності в умовах невизначеностей. (СК13);
- Здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14);
- здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин. (СК15);
- Здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач	РН04
Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач	РН06
Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури	РН08
Відслідковувати загальні і локальні зміни у масовій свідомості, проводити спостереження за психологічним станом, рівня благополуччя окремих груп та верств населення.	РН18
Використовувати методи діагностики та експертизи у процесах оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів соціальних суб'єктів.	РН20
Здійснювати координацію інформаційних потоків з метою задоволення потреб соціального управління, спираючись на сучасні знання та соціальні технології	РН23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Соціальна психологія»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у процесі реалізації професійних задач	РН04

Знати особливості групової динаміки та лідерства, вміти виконувати різні професійні ролі у команді	PH06
Вміти чітко обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки опираючись на знання щодо психологічних закономірностей функціонування соціальних явищ	PH08
Вміти відслідковувати загальні і локальні зміни у масовій свідомості, знати проводити спостереження за психологічним станом, рівня благополуччя окремих груп та верств населення.	PH18
Вміти використовувати методи діагностики та експертизи у процесах оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів соціальних суб'єктів.	PH20
Вміти здійснювати координацію інформаційних потоків з метою задоволення потреб соціального управління, спираючись на сучасні знання та соціальні технології	PH23

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	Практичні	лабораторні	індивідуальна	самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ						
Тема 1. Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічних знань	10	4				6
Тема 2. Соціальна психологія особистості	10	2	2			6
Тема 3. Соціальна установка й поведінка особистості	10	2	2			6
Тема 4. Спілкування як соціально-психологічне явище	10	2	2			6
Тема 5. Спілкування як сприймання людьми один одного	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	50	12	8			30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ГРУП						
Тема 6. Проблема групи у соціальній психології	10	2	2			6
Тема 7. Соціальна психологія малих груп	10	2	2			6
Тема 8. Динамічні процеси в малій групі	12	4	2			6
Тема 9. Психологія великих соціальних груп	10	2	2			6
Тема 10. Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів	12	4	2			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за 2 змістовний модуль	56	14	12			30

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЯ НАТОВПУ						
Тема 11. Натовп як форма масової поведінки людей.	12	4	2			6
Тема 12. Специфіка поведінки людини у натовпу	12	4	2			6
Разом за 3 змістовний модуль	24	8	4			12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПРИКЛАДНА СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ						
Тема 13. Загальна характеристика прикладної соціальної психології.	15	6	2			7
Тема 14. Соціально-психологічна діагностика	18	6	4			8
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за 4 змістовний модуль	35	12	8			15
Разом за семестр	165	46	32			87

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	Практичні	лабораторні	Індивідуальна	самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ						
Тема 1. Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічних знань	12	2				10
Тема 2. Соціальна психологія особистості	10					10
Тема 3. Соціальна установка й поведінка особистості	12		2			10
Тема 4. Спілкування як соціально-психологічне явище	12	2				10

Тема 5. Спілкування як сприймання людьми один одного	10					10
Разом за змістовим модулем 1	56	4	2			50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ГРУП						
Тема 6. Проблема групи у соціальній психології	12	2				10
Тема 7. Соціальна психологія малих груп	12		2			10
Тема 8. Динамічні процеси в малій групі	12	2				10
Тема 9. Психологія великих соціальних груп	10					10
Тема 10. Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів	12	2				10
Разом за 2 змістовний модуль	58	6	2			50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЯ НАТОВПУ						
Тема 11. Натовп як форма масової поведінки людей.	12	2				10
Тема 12. Специфіка поведінки людини у натовпу	12		2			10
Разом за 3 змістовний модуль	24	2	2			20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПРИКЛАДНА СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ						
Тема 13. Загальна характеристика прикладної соціальної психології.	13	2				11
Тема 14. Соціально-психологічна діагностика	14		2			12
Разом за 4 змістовний модуль	27	2	2			23
Разом за семестр	165	14	8			143

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1 Загальна характеристика соціальної психології як галузі психологічних знань

Предмет, завдання та структура соціальної психології. Основні функції та понятійний апарат соціальної психології. Методологічна основа соціальної психології: принципи та методи. Еволюція розвитку соціально-психологічних знань.

Тема 2. Соціальна психологія особистості

Сутність соціально-психологічного підходу до вивчення особистості. Особистість, як соціально-психологічний феномен. Комунікативний потенціал та розвиток особистості в координатах спілкування. Особистість та суспільство. Соціально-психологічна структура особистості. Соціалізація особистості

Тема 3. Соціальна установка й поведінка особистості

Поняття установки, її структура та функції. Соціальна установка й поведінка особистості. Соціальна поведінка, як спосіб життєдіяльності індивіда в структурі міжособистісних і групових стосунків. Атитюди. Опції атитюдів. Різновиди існуючих у суспільстві соціальних установок. Ознаки соціальних норм

Тема 4. Спілкування як соціально-психологічне явище

Загальна характеристика спілкування. Види спілкування. Структура та функції спілкування. Стратегії, тактики, рівні, стилі і типи спілкування. Засоби спілкування. Форми, соціокультурні та етнопсихологічні особливості спілкування.

Тема 5. Спілкування як сприймання людьми один одного

Трактування терміну «соціальна перцепція» в історії соціальної психології. Ідентифікація, емпатія та рефлексія як механізми взаємодії. Вплив установки на процес сприймання іншої людини. Поняття казуальної атрибуції та її помилки. Формування першого враження та його помилки. Вимірювання точності міжособистісної перцепції

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ГРУП

Тема 6. Проблема групи у соціальній психології

Група й міжгрупові відносини в процесі уточнення предмету соціальної психології. Поняття соціальної спільноти й соціальної групи. Сутність соціально-психологічного підходу до групи. Основні параметри та характеристики групи. Класифікація соціальних груп.

Тема 7. Соціальна психологія малих груп

Поняття малої соціальної групи. Основні підходи в дослідженні малої групи. Класифікація та структура малих соціальних груп. Комунікативний потенціал малої соціальної групи.

Тема 8. Динамічні процеси в малій групі

Поняття й механізми групової динаміки. Утворення та розвиток малої групи. Нормативний вплив більшості: феномен конформізму. Конформізм та конформність. Нормативний вплив меншості. Групова згуртованість. Групові конфлікти. Лідерство й керівництво в малих групахб загальні поняття й підходи. Стили лідерства й керівництва. Процес прийняття групового рішення. Концепція референтних груп особистості

Тема 9. Психологія великих соціальних груп

Класифікація та особливості розвитку великих соціальних груп. Структура психології великих соціальних груп та їхні загальні ознаки. Методи дослідження суспільної психології великих соціальних груп.

Тема 10. Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів

Суспільна й масова свідомість. Громадська думка й суспільний настрій. Стійкі регулятори поведінки спільнот: традиції, звичаї. Масова комунікація. Чутки. Паніка. Мода. Соціальна психологія рекламної політики. Ситуаційні детермінанти поведінки людей у контексті урбаністичного середовища. Масова культура й моделі поведінки. Психологія маніпулювання масовою свідомістю й поведінкою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЯ НАТОВПУ

Тема 11. Натовп як форма масової поведінки людей

Основні характеристики масових форм поведінки. Історія дослідження психології мас. Психологія мас в концепціях Г.Лебона та Г.Тарда. Концепція психології мас З.Фрейда. С.Сигеле про злочинний натовп. Натовп і публіка. Натовп і маса. Загальні риси натовпу. Чисельна характеристика натовпу. Рольова диференціація у натовпу. Умови і етапи формування натовпу. Колективне і підсвідоме у натовпу.

Тема 12. Специфіка поведінки людини у натовпу

Загальні характеристики поведінки людини у натовпу. Зміна психічних процесів людини у натовпу. Причини зміненого стану свідомості. Деіндивідуалізація і фізична анонімність. Залежність сили впливу від чисельності натовпу. «Кінцева реакція» у натовпу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПРИКЛАДНА СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 13. Загальна характеристика прикладної соціальної психології.

Прикладна соціальна психологія: досвід та перспективи розвитку. Предмет, структура, функції і завдання прикладної соціальної психології. Особливості прикладних досліджень у соціальній психології. Функціональні обов'язки соціальних психологів. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології.

Тема 14. Соціально-психологічна діагностика

Загальна характеристика соціально-психологічної діагностики. Соціально-психологічна діагностика міжособистісних стосунків, спілкування, масових явищ. Соціально-психологічна діагностика особистості і групи. Соціально-психологічне консультування. Групова психотерапія. Соціально-психологічний тренінг. Соціальна психологія організаційного розвитку.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми вивчення дисципліни: лекція, практичні заняття, індивідуальне навчально-дослідне завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

У процесі вивчення дисципліни використовується кредитно-модульна технологія. Лекційне подання матеріалу проводиться з широким використанням проблемно-діяльнісного підходу, що сприяє глибокому засвоєнню знань і формуванню творчого професійного мислення у майбутніх фахівців.

На практичних заняттях, які носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти вирішують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, висувають і відстоюють свою точку зору, пропонують та обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Під час самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань студенти розв'язують складні проблеми і незрозумілі питання. Самостійна робота планується як форма організації навчального процесу, що має на меті надати допомогу у самостійному вивченні запропонованої літератури у пошуку відповідей на проблемні питання курсу, виконання практичних завдань курсу.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково пошуковий, дослідницький.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми поточного контролю: самостійна робота, стандартизовані тести, індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), есе, доповідь з презентацією за результатами самостійної роботи студента.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і тестових завдань. Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 20 балів (10 тестових завдань по 2 бали за правильну відповідь кожного тесту); практична частина оцінюється в 30 балів – по 10 балів за кожне завдання (разом за контрольну – 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний

модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі усного опитування.

Результат контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в залікову відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік у формі письмової роботи. Максимальна оцінка за письмову роботу на іспиті – 100 балів.

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні статистичні показники, але здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 балів – студент не розуміє змісту практичного завдання; 1 – 3 бали – обчислює показники тільки з підказкою; 4 – 6 балів – при обчисленні показників студент допускає істотні неточності та помилки; 7 – 9 балів – при розв’язуванні задач студентом допускаються неістотні неточності та незначні помилки; 10 балів – студент розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Соціальної психології» здійснюється в усній формі за питаннями.

1. Виконання першого завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 50 балів): 45-50 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов’язкову, а й додаткову літературу. 41-44 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов’язкову літературу. 37-40 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки. 34-36 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання. 30-33 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми. 0-29 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

2. Питання потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів: 27-30 балів отримують

студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення. 23-26 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 18-22 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 0-17 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

3. Третє завдання складається з чотирьох тестів і оцінюється від 0 до 20 балів (кожна вірна відповідь – 5 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Критеріями оцінювання презентацій є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у презентації та її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Оцінювання презентації здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Сутність, структура та функції соціальної психології.	1	3
2.	Основні підходи до визначення предмета соціальної психології.	2	3
3.	Передумови виникнення соціальної психології як самостійної галузі знання.	2	3
4.	Основні етапи становлення соціальної психології.	2	3
5.	Розвиток сучасної зарубіжної соціальної психології: Г. Теджфел, С. Московічі та ін.	2	3
6.	Розвиток сучасної вітчизняної соціальної психології.	2	3
7.	Соціометрія як спеціалізований соціально-психологічний метод	2	3

8.	Методи та методичні прийоми соціальної психології	2	3
9.	Соціально-психологічна природа особистості.	2	3
10.	Поняття індивід, індивідуальність, особистість.	2	3
11.	Проблема соціального і біологічного в особистості.	2	3
12.	Основні ознаки особистості.	2	3
13.	Простори існування та структура особистості.	2	3
14.	Зміст, механізми та інститути соціалізації.	2	3
15.	Етапи та структура процесу соціалізації.	2	3
16.	Особливості процесу соціалізації в онтогенезі.	2	3
17.	Аналіз зарубіжних психологічних теорій особистості.	2	3
18.	Основні напрямки дослідження особистості у вітчизняній психологічній науці.	2	3
19.	«Я» особистості як чинник становлення у групі.	2	3
20.	Специфіка входження особистості в групу.	2	3
21.	Засвоєння гендерних ролей. Провідні чинники гендерної соціалізації.	2	3
22.	Характеристика гендерних стереотипів.	2	3
23.	Поняття спілкування в соціальній психології, його зміст та цілі.	2	3
24.	Види та функції спілкування.	2	3
25.	Історично сформовані типи міжособистісного спілкування.	2	3
26.	Типові обмеження у спілкуванні.	2	3
27.	Розвиток спілкування в онтогенезі.	2	3
28.	Особистісні орієнтації та рівні спілкування.	2	3

29.	Психологічні особливості вербальної комунікації.	2	3
30.	Характеристика невербальної комунікації.	2	3
31.	Поняття соціальної перцепції, її зміст та функції.	2	3
32.	Характеристика соціальних стереотипів.	2	3
33.	Механізми міжособистісного сприймання. Ефекти сприймання.	2	3
34.	Основні механізми взаєморозуміння.	2	3
35.	Бар'єри взаєморозуміння.	2	3
36.	Проблема взаємодії в соціальній психології, її види.	2	3
37.	Загальна характеристика міжособистісного впливу, його види та стратегії.	2	3
38.	Характеристика видів психологічного впливу.	2	3
39.	Механізми міжособистісних впливів та проблема захисту від негативних впливів.	2	3
40.	Деструктивні форми взаємодії. Агресія і культура.	2	3
41.	Види і причини конфліктів у міжособистісній взаємодії.	2	5
42.	Динаміка та структура конфлікту.	2	5
43.	Стратегія поведінки учасників конфлікту.	2	3
44.	Міжособистісна атракція, її природа.	2	3
45.	Кохання і взаємовідносини.	2	3
46.	Альтруїстична поведінка у взаємодії. Навчання альтруїзму.	2	4
	Разом	87	143

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

1. ІНДЗ у вигляді проходження тестів кожним студентом:

1. Соціометрія;
2. Вивчення типових способів реагування на конфліктну ситуацію;
3. Тест для визначення потреби у досягненнях;
4. Тест для визначення потреби у спілкуванні;
5. Методика визначення тривожності
6. Опитувальник «Шкала локус-контролю»
7. Опитувальник «Дослідження нормативного впливу у групі»
8. Методика «Схильність до певного стилю керівництва»
9. Методика Клімова
10. Тест Айзенка

2. Написати аналітичне есе.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ АНАЛІТИЧНОГО ЕСЕ

1. Взаємодія на рівні дружби. Особливості дружби людей на різних етапах життєвого циклу.
2. Сутність, функції та структура соціальної установки.
3. Статусно-рольові характеристики особистості.
4. Сім'я як життєвий вибір, особливості подружніх взаємовідносин.
5. Сім'я як соціальний інститут. Функції сім'ї.
6. Специфіка сімейного спілкування.
7. Альтернативні форми шлюбно-сімейних взаємин.
8. Феномен групи з погляду соціальної психології.
9. Класифікація малих соціальних груп.
10. Основні соціально-психологічні характеристики малої соціальної групи.
11. Поняття про групову динаміку та групові процеси.
12. Механізми групової динаміки.
13. Структура взаємовідносин у малій соціальній групі.
14. Конформність і конформна поведінка.

15. Поняття про лідерство та керівництво у малій групі.
16. Теорії походження лідерства та керівництва.
17. Прийняття групового рішення. Відмінності між груповими та
18. індивідуальними рішеннями.
19. Групова згуртованість як складний психологічний феномен.
20. Соціально-психологічний клімат колективу.
21. Класифікація, ознаки та структура великих соціальних груп.
22. Поняття про стихійну групу: натовп, маса, публіка.
23. Психологічні особливості українського національного характеру.
24. Особливості функціонування громадської думки.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

На практичних заняттях, які носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти вирішують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, висувають і відстоюють свою точку зору, пропонують та обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Практичні заняття включають різні види робіт: перевірка голосорію за кожною із запропонованих тем, самостійне опрацювання прикладних методик та обґрунтування їх переваги застосування теми 13 та 14, групові дискусії 5, 6, 7 та 8 теми, моно доповіді теми 1 та 2, обговорення у групах теми 3 та 4, аналіз кейсів, взятих із ЗМІ, відео сюжетів сучасних подій теми 9, 10, 11 та 12.

№ з/п	Найменування тем та питань кожного заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Соціальна психологія особистості: 1. Взаємозв'язок «соціального» та «індивідуального» в особистості; 2. Розвиток і становлення особистості в координатах соціуму; 3. Соціально-психологічний контекст концепцій особистості; 4. Соціально-психологічна природа особистості; 5. Соціально-психологічна структура особистості 6. Взаємозв'язок особистості й суспільства як соціально-психологічна проблема; 7. Активність особистості та сфера взаємодії; 8. Соціально-психологічні основи професіоналізму особистості;	2	

	<p>9. Залежність поведінки особистості від впливу соціального напруження та дії екстремальних чинників у суспільстві;</p> <p>10. Соціалізація особистості.</p>		
2	<p>Соціальна установка й поведінка особистості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-психологічний контекст самосвідомості особистості; 2. Входження особистості в групу і становлення в ній; 3. Індивідуально-психологічні властивості індивіда й зовнішні поведінкові прояви; 4. Статусно-рольова реалізація особистості; 5. Соціально-статева диференціація індивіда; 6. Спосіб життя особистості в структурі міжособистісних групових стосунків. 	2	2
3	<p>Спілкування як сприймання людьми один одного:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Універсальність феномену спілкування в комунікативній культурі суспільства; 2. Взаємозв'язок спілкування із соціальними й міжособистісними стосунками; 3. Спілкування, як соціально-психологічний феномен; 4. Морально-психологічний контекст спілкування; 5. Спілкування і стать; 6. Труднощі, бар'єри та деформації спілкування; 7. Психологічні особливості комунікації в міжособистісних стосунках. 	2	
4	Спілкування як соціально-психологічне явище:	2	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика взаємодії; 2. Потреба в міжособистісних контактах і мотиви соціальної поведінки людини; 3. Альтруїзм і агресія в міжособистісній взаємодії; 4. Взаємодія і спільна діяльність; 5. Природа атракції в міжособистісній взаємодії; 6. Деструктивна міжособистісна взаємодія; 7. Конфліктна взаємодія; 8. Психологія міжособистісного впливу. 		
5	<p>Проблема групи у соціальній психології:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Група й міжгрупові відносини в процесі уточнення предмету соціальної психології; 2. Поняття соціальної спільноти й соціальної групи; 3. Сутність соціально-психологічного підходу до групи; 4. Основні параметри та характеристики групи; 5. Класифікація соціальних груп. 	2	
6	<p>Соціальна психологія малих груп:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття малої соціальної групи; 2. Основні підходи в дослідженні малої групи; 3. Класифікація та структура малих соціальних груп; 4. Комунікативний потенціал малої соціальної групи. 	2	
7	<p>Динамічні процеси в малій групі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття й механізми групової динаміки; 2. Утворення та розвиток малої групи; 	2	

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Нормативний вплив більшості: феномен конформізму; 4. Конформізм та конформність; 5. Нормативний вплив меншості; 6. Групова згуртованість; 7. Групові конфлікти; 8. Лідерство й керівництво в малих групах загальні поняття й підходи; 9. Стили лідерства й керівництва; 10. Процес прийняття групового рішення; 11. Концепція референтних груп особистості. 		
8	<p>Психологія великих соціальних груп:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Класифікація та особливості розвитку великих соціальних груп; 2. Структура психології великих соціальних груп та їхні загальні ознаки; 3. Методи дослідження суспільної психології великих соціальних груп. 	2	
9	<p>Соціальна психологія масових явищ і масових комунікативних процесів:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Суспільна й масова свідомість; 2. Громадська думка й суспільний настрій; 3. Стійкі регулятори поведінки спільнот: традиції, звичаї; 4. Масова комунікація; 5. Чутки; 6. Паніка; 7. Мода; 8. Соціальна психологія рекламної політики; 	2	

	<p>9. Ситуаційні детермінанти поведінки людей у контексті урбаністичного середовища;</p> <p>10. Масова культура й моделі поведінки;</p> <p>11. Психологія маніпулювання масовою свідомістю й поведінкою.</p>		
10	<p>Натовп як форма масової поведінки людей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики масових форм поведінки; 2. Історія дослідження психології мас; 3. Психологія мас в концепціях Г.Лебона та Г.Тарда; 4. Концепція психології мас З.Фрейда; 5. С.Сигеле про злочинний натовп; 6. Натовп і публіка; 7. Натовп і маса; 8. Загальні риси натовпу; 9. Чисельна характеристика натовпу; 10. Рольова диференціація у натовпу; 11. Умови і етапи формування натовпу; 12. Колективне і підсвідоме у натовпу. 	2	
11	<p>Специфіка поведінки людини у натовпу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні характеристики поведінки людини у натовпу; 2. Зміна психічних процесів людини у натовпу; 3. Причини зміненого стану свідомості; 4. Деіндивідуалізація і фізична анонімність; 5. Залежність сили впливу від чисельності натовпу; 6. «Кінцева реакція» у натовпу. 	2	2

12	<p>Загальна характеристика прикладної соціальної психології:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прикладна соціальна психологія: досвід та перспективи розвитку; 2. Предмет, структура, функції і завдання прикладної соціальної психології; 3. Особливості прикладних досліджень у соціальній психології; 4. Функціональні обов'язки соціальних психологів; 5. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології. 	2	
13	<p>Соціально-психологічна діагностика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика соціально-психологічної діагностики; 2. Соціально-психологічна діагностика міжособистісних стосунків, спілкування, масових явищ; 3. Соціально-психологічна діагностика особистості і групи; 4. Соціально-психологічне консультування. 5. Групова психотерапія; 6. Соціально-психологічний тренінг; 7. Соціальна психологія організаційного розвитку. 	2	
14	Модульні контрольні роботи	4	
	РАЗОМ	32	8

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Хто автор перших підручників з соціальної психології

а) Е.Рос

б) Мак Дугал.

в) усі відповіді вірні

2. Коли виникла соціальна психологія

а) середина ХІХ ст.

б) кінець ХІХ ст.

в) початок ХХ ст.

3. Де отримала соціальна психологія найбільшого імпульсу розвитку

а) у Франції

б) у Німеччині

в) у США

4. За умовами проведення соціально-психологічні дослідження бувають

а) польовими

б) лабораторними

в) усі відповіді вірні

5. За методом проведення соціально-психологічні дослідження бувають

а) кореляційними

б) експериментальними

в) усі відповіді вірні

6. Хто із перелічених психологів є представником сучасної вітчизняної соціально-психологічної думки ?

а) А.Бандура

б) Л.Орбан-Лембрик

в) Я.Коломинський

7. Хто є представником соціологічного напрямку зарубіжної соціальної психології

а) Г.Ле Бон

б) Мак Дугал

в) всі відповіді вірні

8. Хто науково вивчав натовп :

а) Г.Ле Бон

б) Г.Тард

в) усі відповіді вірні

9. Які психологічні механізми функціонування натовпу:

а) навіювання та копіювання

б) агресія та страх

в) немає вірної відповіді

10. Хто є представником психологічного напрямку зарубіжної соціальної психології

а) С.-Ф.Перлз

б) Дж. МакДугал

в) усі відповіді вірні

11. Хто досліджував соціокультурні уявлення

а) В.Райх

б) Г.Тард

в) С.Московічі

12. Автором якої теорії є Мак Дугал

а) альтруїзму

б) біологічного інстинкту

в) колективного інстинкту

13. Хто є автором соціометрії

а) Г.Маркус

б) Дж.Морено

в) немає вірної відповіді

14. Структурні елементи Я-концепції

а) мислення

б) взаємовідносини

в) немає вірної відповіді

15. Соціокультурні типи Я-концепції

а) раціональна та ірраціональна

б) прогресивна та регресивна

в) немає вірної відповіді

16. Який соціокультурний тип Я-концепції притаманний для більшості західних країн

а) колективістська

б) індивідуалістська

в) розвинута

17. Який соціокультурний тип Я-концепції притаманний для більшості східних країн

а) колективістська

б) індивідуалістська

в) змішана

18. Концепція „незалежного Я” характеризує:

а) змішаний тип соціокультурної Я-концепції

б) індивідуалістський тип Я-концепції

в) прогресивний тип Я-концепції

18. Концепція „взаємозалежного Я” характеризує:

а) змішаний тип соціокультурної Я-концепції

б) колективістський тип Я-концепції

в) регресивний тип Я-концепції

19. Самоефективність особи як соціально-психологічна характеристика –це :

а) почуття самоповаги

б) почуття власної компетентності

в) почуття власної гідності

20. Хто найбільше досліджував самоефективність:

а) К.Роджерс

б) А.Бандура

в) Дж.Ротер

21. Типи локусу контролю названі Дж.Ротером :

а) ефективний та неефективний

б) інтернальний та екстернальний

в) зовнішній та внутрішній

22.Хто розробляв концепцію локусу контролю та індивідуальний опитувальник

а) Дж.Ферес

б) Дж.Ротер

в) усі відповіді вірні

23. Тенденція міркувати на користь власного Я називається:

а) неістинним консенсусом

б) неістинна унікальність

в) усі відповіді вірні

24. Хто описав техніки інграціяції (самопрезентції)

а) Г.Сігал

б) Т.Джонс

в) усі відповіді вірні

25. Техніки інграціяції (аутопрезентації) :

а) позитивна , негативна, конформізм

б) врівноважена, ворожа, нейтральна

в) усі відповіді вірні

26. Самомоніторинг – це :

а) акт самовиразу та поведінки на створення позитивного враження

б) спосіб самопрезентації та регулювання поведінки задля необхідного враження

в) усі відповіді вірні

27. Хто автор теорії атрибуції

а) К.Андерсон

б) К.Дейвіс

в) Ф.Гайдер

28.Фундаментальна помилка атрибуції – це:

а) недооцінка наявної інформації тим, хто спостерігає

б) недооцінка ситуативних та переоцінка диспозиційних впливів на поведінку інших

в) ігнорування пояснень, відмова від „здорового глузду”

29. Чим можна пояснити фундаментальну помилку атрибуції:

а) особливістю перцепції „фігура-фон” та станом самосвідомості

б) культурними відмінностями людей

в) всі відповіді вірні

30. Види соціального мислення:

- а) стереотипне, евристичне, ілюзорне
- б) конкретно-дійове, образне, абстрактне
- в) конвергентне, дивергентне

31. Мислення проти фактів –це ефект :

- а) стереотипного мислення
- б) *евристичного мислення*
- в) ілюзорного мислення

32. Феномен „хіндсайту” або „я знав це” є ефектом:

- а) стереотипного мислення
- б) евристичного мислення
- в) ілюзорного мислення

33.Огруплення мислення – це ефект :

- а) стереотипного мислення
- б) евристичного мислення
- в) ілюзорного мислення

34. Типи особистісного мислення за Дж.Келлі:

- а) упереджений, стереотипний, передбачувальний
- б) консервативний, ліберальний, радикальний
- в) немає вірної відповіді

35. Як ще називають соціальну установку :

а) праймінг

б) стереотип

в) аттитюд

36. Що таке метод неістинного джерела інформації

а) процедура з'ясування установок досліджуваних за допомогою обману

б) зменшення соціальних впливів на вираз установки

в) усі відповіді вірні

37. Хто дослідив вплив зміни рольової поведінки на установки

а) експеримент Д.Розенхана (1973) у клініці, де його співробітники прикинулись хворими

б) експеримент Ф.Зимбардо (1971), у якому студенти програвали ролі в'язнів та тюремних охоронців

в) усі відповіді вірні

38. Феномен „нога в дверях”

а) тенденція, згідно якої люди, зробивши незначну поступку, надалі виконують більш серйозні вимоги

б) тактика досягнення згоди у різних питаннях

в) усі відповіді вірні

39. Автор теорії когнітивного дисонансу

а) Дж. М. Карлсміт

б) Л. Фестінгер

в) Дж. Брем

40. Ефект недостатньої оправданості за Л.Фестінгером – це

- а) зменшення тиску негативних думок особою в ситуації недостатньої зовнішньої оправданості (в.т. числі матеріальної)
- б) зменшення дисонансу шляхом самооправдовування
- в) усі відповіді вірні

41. Ефект надоправдання –

- а) якщо оплачувати людям за те, що вони і так роблять із задоволенням, то люди стають внутрішньо немотивованими
- б) якщо вчителі, батьки диктують навчальну поведінку дітям і контролюють її різними нагородами, то прагнення дітей до навчання зменшиться
- в) усі відповіді вірні.

42. Дослідження Р.Ла П'єра показали:

- а) установки (етнічні стереотипи) визначають поведінку
- б) установки (етнічні стереотипи) змінюються під впливом поведінки(спілкування)
- в) відповіді невірні

43. Вплив поведінки (вчинків) на установки пояснює:

- а) теорія самосприйняття
- б) теорія когнітивного дисонансу
- в) усі відповіді вірні

44. Що таке гендер?

- а) біологічна стать
- б) соціокультурна стать

в) усі відповіді вірні

45. Інверсія ролей – це :

а) розмежування чоловічих і жіночих ролей у соціокультурі

б) змішування чоловічих і жіночих ролей у соціокультурі

в) трансформація жіночих ролей у чоловічі

46. Яка гендерна диспозиція, згідно С.Бем, є запорукою особистісного здоров'я:

а) маскуліність

б) фемінність

в) андрогінність

47. Комунітаризм – це теоретична спроба :

а) об'єднати індивідуалізм і колективізм

б) синтезувати турботу про благополуччя сім'ї та суспільства та повагу до прав людини

в) усі відповіді вірні

48. Чи є великі соціальні групи обов'язково формальними :

а) так

б) ні

в) усі відповіді вірні

49. З якої кількості осіб, можна говорити про наявну групу:

а) двоє

б) троє

в) четверо

50. Чи є політична партія прикладом неформальної групи?

а) так

б) ні

в) не завжди

51. Що таке „кліка” в класифікації груп за Дірксом?

а) група примусу

б) добровільна група

в) немає вірної відповіді

52. Стиль лідерства у малих групах:

а) директивний, кооперативний, псевдокооперативний

б) авторитарний, ліберальний, псевдоліберальний

в) усі відповіді вірні.

53. Хто є автором експерименту з конформізму:

а) М.Шериф

б) С.Аш.

в) С.Мілграм

54. Соціальна фасилітація – це :

а) позитивний вплив групи на формування індивідуальних знань, умінь, навичок.

б) негативний вплив групи на формування індивідуальних знань, умінь, навичок.

в) відсутній вплив групи на формування індивідуальних знань, умінь, навичок.

55. Групова поляризація – це:

а) зміщення середньої тенденції до свого полюса замість розколу думок всередині групи

б) посилення раніш існуючих тенденцій у судженнях членів групи в ситуації спільного обговорення

в) відсутня правильна відповідь

56. Хто автор теорії інстинктивної агресії ?

а) К.Лоренс

б) З.Фройд

в) усі відповіді вірні

57.Хто автор соціальної теорії агресії ?

а) Е.Фром

б) А.Бандура

в) К.Хорні

58. Інструментальна агресія на відміну від ворожої є:

а) самоціллю, аби завдати комусь шкоди

б) засобом досягнення якоїсь позитивної мети

в) усі відповіді вірні

59. Автором концепції „фрустрація - агресія” є

а) Л.Берковіц

б) Дж.Долард

в) З.Фройд

60. Автором концепції „заміщеної агресії” є:

а) Л.Берковіц

б) Дж.Долард

в) З.Фройд

61. Хто розглядав агресію з позицій теорії соціального научіння?

а) У.Гріфіт

б) З.Фройд

в) А.Бандура

62. Антиципація взаємодії – це :

а) позитивне очікування того, що співрозмовник виявиться приємною людиною

б) адаптивний феномен психіки, який сприяє налаштуванню на хороші взаємини

в) усі відповіді вірні.

63. Стереотип фізичної привабливості :

а) полегшує соціальну взаємодію візуально красивим людям (дітям)

б) ускладнює

в) не впливає

64. Альтруїзм – це:

а) неегоїстичний мотив надання допомоги

б) надання допомоги особою , яке не виключає її внутрішню самовинагороду.

в) усі відповіді вірні.

65. Яка з соціальних норм, що мотивують альтруїзм стосується взаємин «рівних з рівними»:

а) норма взаємності

б) норма соціальної відповідальності

в) жодна

66. «Ефект очевидця» – це коли люди швидше надають допомогу:

а) в ситуації мінімальних очевидців

б) в ситуації з максимальною кількістю очевидців

в) у будь-якій ситуації, а кількість очевидців не є вирішальною.

67. Соціалізація альтруїзму повинна долати :

а) моральну ексклюзію

б) моральну інклюдію

в) усі відповіді вірні

68. Який вирішальний психологічний фактор розв'язання соціальних дилем :

а) навчити людей співпрацювати

б) навчити людей бути неагресивними

в) подолати етнічні стереотипи

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет, завдання та структура соціальної психології.
2. Основні функції та понятійний апарат соціальної психології.
3. Методологічна основа соціальної психології: принципи та методи.
4. Еволюція розвитку соціально-психологічних знань.
5. Сутність соціально-психологічного підходу до вивчення особистості.
6. Особистість, як соціально-психологічний феномен.
7. Комунікативний потенціал та розвиток особистості в координатах спілкування.
8. Особистість та суспільство.
9. Соціально-психологічна структура особистості.
10. Соціальна психологія особистості:
11. Взаємозв'язок «соціального» та «індивідуального» в особистості;
12. Розвиток і становлення особистості в координатах соціуму;
13. Соціально-психологічний контекст концепцій особистості;
14. Соціально-психологічна структура особистості
15. Взаємозв'язок особистості й суспільства як соціально-психологічна проблема;
16. Активність особистості та сфера взаємодії;
17. Соціально-психологічні основи професіоналізму особистості;
18. Залежність поведінки особистості від впливу соціального напруження та дії екстремальних чинників у суспільстві.
19. Соціалізація особистості
20. Поняття установки, її структура та функції.
21. Соціальна установка й поведінка особистості.
22. Соціальна поведінка, як спосіб життєдіяльності індивіда в структурі міжособистісних і групових стосунків.
23. Атитюди. Опції атитюдів.
24. Різновиди існуючих у суспільстві соціальних установок.

25. Ознаки соціальних норм
26. Соціально-психологічний контекст самосвідомості особистості;
27. Вхідження особистості в групу і становлення в ній;
28. Індивідуально-психологічні властивості індивіда й зовнішні поведінкові прояви;
29. Статусно-рольова реалізація особистості;
30. Соціально-статева диференціація індивіда;
31. Спосіб життя особистості в структурі міжособистісних групових стосунків.
32. Загальна характеристика спілкування. Види спілкування.
33. Структура та функції спілкування.
34. Стратегії, тактики, рівні, стилі і типи спілкування.
35. Засоби спілкування.
36. Форми, соціокультурні та етнопсихологічні особливості спілкування.
37. Універсальність феномену спілкування в комунікативній культурі суспільства;
38. Взаємозв'язок спілкування із соціальними й міжособистісними стосунками;
39. Спілкування, як соціально-психологічний феномен;
40. Морально-психологічний контекст спілкування
41. Спілкування і стать
42. Труднощі, бар'єри та деформації спілкування
43. Психологічні особливості комунікації в міжособистісних стосунках.
44. Трактування терміну «соціальна перцепція» в історії соціальної психології.
45. Ідентифікація, емпатія та рефлексія як механізми взаємодії.
46. Вплив установки на процес сприймання іншої людини.
47. Поняття казуальної атрибуції та її помилки.
48. Формування першого враження та його помилки.
49. Вимірювання точності міжособистісної перцепції
50. Загальна характеристика взаємодії;

51. Потреба в міжособистісних контактах і мотиви соціальної поведінки людини;
52. Альтруїзм і агресія в міжособистісній взаємодії;
53. Взаємодія і спільна діяльність;
54. Природа атракції в міжособистісній взаємодії;
55. Деструктивна міжособистісна взаємодія;
56. Конфліктна взаємодія;
57. Психологія міжособистісного впливу
58. Група й міжгрупові відносини в процесі уточнення предмету соціальної психології.
59. Поняття соціальної спільноти й соціальної групи.
60. Сутність соціально-психологічного підходу до групи.
61. Основні параметри та характеристики групи.
62. Класифікація соціальних груп.
63. Поняття малої соціальної групи.
64. Основні підходи в дослідженні малої групи.
65. Класифікація та структура малих соціальних груп.
66. Комунікативний потенціал малої соціальної групи.
67. Поняття й механізми групової динаміки.
68. Утворення та розвиток малої групи.
69. Нормативний вплив більшості: феномен конформізму.
70. Конформізм та конформність.
71. Нормативний вплив меншості.
72. Групова згуртованість.
73. Групові конфлікти.
74. Лідерство й керівництво в малих групах⁶ загальні поняття й підходи.
75. Стилі лідерства й керівництва.
76. Процес прийняття групового рішення.
77. Концепція референтних груп особистості
78. Класифікація та особливості розвитку великих соціальних груп.

79. Структура психології великих соціальних груп та їхні загальні ознаки.
80. Методи дослідження суспільної психології великих соціальних груп.
81. Суспільна й масова свідомість.
82. Громадська думка й суспільний настрій.
83. Стійкі регулятори поведінки спільнот: традиції, звичаї.
84. Масова комунікація.
85. Чутки.
86. Паніка.
87. Мода.
88. Соціальна психологія рекламної політики.
89. Ситуаційні детермінанти поведінки людей у контексті урбаністичного середовища.
90. Масова культура й моделі поведінки.
91. Психологія маніпулювання масовою свідомістю й поведінкою.
92. Основні характеристики масових форм поведінки.
93. Історія дослідження психології мас.
94. Психологія мас в концепціях Г.Лебона та Г.Тарда.
95. Концепція психології мас З.Фрейда.
96. С.Сигеле про злочинний натовп.
97. Натовп і публіка.
98. Натовп і маса.
99. Загальні риси натовпу.
100. Чисельна характеристика натовпу.
101. Рольова диференціація у натовпу.
102. Умови і етапи формування натовпу.
103. Колективне і підсвідоме у натовпу.
104. Загальні характеристики поведінки людини у натовпу.
105. Зміна психічних процесів людини у натовпу.
106. Причини зміненого стану свідомості.
107. Деіндивідуалізація і фізична анонімність.

108. Залежність сили впливу від чисельності натовпу.
109. «Кінцева реакція» у натовпу.
110. Прикладна соціальна психологія: досвід та перспективи розвитку.
111. Предмет, структура, функції і завдання прикладної соціальної психології.
112. Особливості прикладних досліджень у соціальній психології.
113. Функціональні обов'язки соціальних психологів.
114. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології.
115. Загальна характеристика соціально-психологічної діагностики.
116. Соціально-психологічна діагностика міжособистісних стосунків, спілкування, масових явищ.
117. Соціально-психологічна діагностика особистості і групи.
118. Соціально-психологічне консультування.
119. Групова психотерапія.
120. Соціально-психологічний тренінг.
121. Соціальна психологія організаційного розвитку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Гончарук П.А., Сингаївська І.В. Загальна психологія: пропедевтика (модульний підхід): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Ун-т економіки та права «КРОК», 2009. 218 с.
2. Зелінська Т.М., Михайлова І.В. Практикум із загальної психології: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Каравела, 2009. 271 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учб. л-ри, 2008. 271 с.
4. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: підручник. К., 1995. 304 с.
5. Москаленко В.В. Соціальна психологія. підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: підручник: У 2 кн. Кн.1: Соціальна психологія особистості і спілкування. Чернівці: Книги-XXI, 2010. 464 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: підручник: У 2 кн. Кн.2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Чернівці: Книги- XXI, 2010. 464 с.

Допоміжна література

1. Говорун Т.В., Кікінеджи О.М. Гендерна психологія: навчальний посібник. Київ: Академія, 2004. 308с.
2. Коpecь Л.В. Психологія особистості: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Вид. дім «Києво–Могилянська академія», 2007. 460 с.
3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: посібник. Київ: Академвидав, 2003. 568 с
4. Пірен М. І. Конфліктологія: підручник. Київ: МАУП, 2003. 360 с.
5. Савицька О.В., Співак Л.М. Етнопсихологія: навч. посібн. Київ: Каправела, 2011. 264 с.
6. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування: навчальний посібник. Київ, 2005. 336 с.